

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

23.03.2026

Vår ref:

2026/1718

Deres dato:

Deres ref:

STATENS VEGVESEN
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ann-Heidi Johansen, 77642233

Dispensasjon fra verneforskriften for Nordkjosbotn naturreservat i Balsfjord kommune for tiltak langs E6

Vi viser til e-post datert 09.02.2026 vedlagt søknad datert 05.02.2026, og til e-post 18.03.2026.

Vedtak

Statsforvalteren i Troms og Finnmark gir Statens vegvesen ved Katrine Johannessen som ansvarlig, dispensasjon fra verneforskriften til motorferdsel, graving og rydding av vegetasjon i Nordkjosbotn naturreservat i forbindelse med tiltak på veggrunn ved E6.

Vilkår for dispensasjonen:

1. Dispensasjonen gjelder kun for motorferdsel på vegfylling på nordsiden av E6, og ikke på strandeng eller på flata utenfor fyllingsfot
2. Dispensasjonen gjelder kun for graving i vegfylling, det skal ikke graves i strandeng eller i vassdrag, kun i vegfylling over stikkrenner/kulvert
3. Dispensasjonen gjelder **til og med 31. desember 2026**
4. Masser skal ikke mellomlagres på strandenga, og masser håndteres og mellomlagres slik at det ikke medfører avrenning til strandeng eller vann
5. Vegetasjon kan ryddes i veiskråningen ned til fyllingsfot, men ikke på flata utenfor fyllingsfot
6. Det skal kun brukes stedegne masser ved dekking av grøft
7. I vegskråningen skal det ikke plantes eller sås plantearter som kan spre seg inn i reservatet
8. Maskiner som benyttes må være rengjort for å hindre spredning av uønskede arter
9. Maskiner som benyttes skal være i god stand, slik at det ikke oppstår fare for lekkasjer av hydraulisk væske, olje eller drivstoff. Maskinfører skal ha absorpsjonsmidler tilgjengelig
10. Strekningen der arbeidet skal foregå skal sjekkes for hekkende fugl før anleggsarbeidet starter. Dersom det registreres hekkende fugl, må arbeidet gjennomføres etter 15. august.
11. Det skal ikke ligge igjen avfall når arbeidet avsluttes
12. All motorisert ferdsel skal foregå aktsomt og hensynsfullt slik at det ikke skader mennesker eller miljø

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

13. Dersom det oppstår skade i verneområdene ved arbeid det er gitt tillatelse til i denne dispensasjonen, kan Statsforvalteren i Troms og Finnmark pålegge retting

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.
Saken er vurdert etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Vi gjør oppmerksom på at dette vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven og verneforskriften for Nordkjosbotn naturreservat. Søker har selv ansvar for i tillegg å innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser og å gjøre nødvendige avklaringer.

Bakgrunn for saken

Statens vegvesen søker om tillatelse til å utbedre skiltoppsett ved trafikkstasjonen i Nordkjosbotn, innenfor grensene til Nordkjosbotn naturreservat.

De søker om å:

- Grave grøft for å fjerne gamle kabler og legge trekkerør og trekkerørskummer i samme trasé for framføring av nye strøm- og signalkabler
- Fjerne eksisterende skilttavle. Ny digital tavle flyttes ca. 90 meter øst og utenfor verneområdet

Tiltaket berører den søndre delen av reservatet. Tiltaksstrekningen går fra vernegrensen i sørøst langs nordsida av E6 ca 200 meter vestover, og er markert på kart som følger søknaden. Søknaden gjelder utelukkende arbeid på areal som ligger innenfor dagens veggrunnseiendom. Tiltaket er tenkt gjennomført i barmarkssesongen 2026.

Bakgrunnen for søknaden er at Statens vegvesen, Utekontroll Nord, har en viktig kontrollstasjon i Nordkjosbotn. Selve stasjonen ligger på sørsida av E6. De manuelle varslingskiltene som står der er utrangerte, og det er store driftsforstyrrelser. Målet med tiltaket er å øke kvaliteten på Statens vegvesen sin utekontrollaktivitet.

I søknaden redegjøres det for historikken bak dagens vegtrasé. Gammel E6 gikk lenger vekk fra sjøen. Ved utbedring av vegen ble ny trasé flyttet nærmere sjøen, og kom i berøring med foreslått naturreservat. Detaljplan for ny veg ble vedtatt i 1993, mens naturreservatet ble vedtatt i 1995. Kartgrunnlag i vedtatt vernekart er økonomisk kartverk der gammel veitrasé er inntegnet.

De presiserer i e-post at skog som må tas ut i vest kun er i vegskråningen. Det skal ikke fjernes skog gjennomgående til flata nedenfor, så det vil bli stående igjen skog der.

Statsforvalterens vurderinger

Regelverk

Formålet med vernet av Nordkjosbotn naturreservat er å bevare et middels stort strandengkompleks med tilhørende fugleliv i en fjordbotn ved munningen av ei god lakseelv.

For området gjelder en egen forskrift. Bestemmelser i verneforskriften som er relevante i denne saken er:

- Kap. IV punkt 1: All vegetasjon i vann og på land, herunder døde busker og trær, er fredet mot enhver skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Nye plantearter må ikke innføres

- Kap. IV punkt 2: Dyrelivet, herunder deres hi, reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse
- Kap. IV punkt 3: Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold. Herunder er nevnt anlegg og faste innretninger, framføring av nye jordkabler, uttak og oppfylling og planering og lagring av masse. Opplistinga er ikke uttømmende
- Kap. IV punkt 4: Motorisert ferdsel til lands er forbudt

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gjøre unntak fra vernevedtaket blant annet dersom det ikke strider mot formålet med vernet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Det følger av naturmangfoldlovens § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget (§8) i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var (§9), samlet belastning på økosystemet (§10) og kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder (§12), vurderes.

Vurdering

Bakgrunn

I Utkast til verneplan for våtmarker i Troms fra 1989, står det at «*Den nye E6-traseen berører området noe, men ikke alvorlig*». Sentrale høringsinstanser, bla. Statens vegvesen Tromsø fikk verneplanen på høring i 1992.

I Foredrag til kongelig resolusjon av 8. desember 1995 står det under omtale av Nordkjosbotn naturreservat: «*Fylkesmannen viser til vedtatt plan for ny trasè for E6. Traseen vil ligge innenfor det foreslåtte verneområdet over en kortere strekning. Fylkesmannen har i møte med Statens vegvesen fremholdt at det er mulig å justere vegen slik at verneområdet ikke blir berørt og forutsetter at dette blir gjort. Fylkesmannen har derfor ikke foretatt grenseendringer*». Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) viser i sin kommentar til at: «*Fylkesmannen og Statens vegvesen har blitt enige om ny trasè for E6. Fylkesmannen har justert grensene til verneområdet noe i forhold til dette. Direktoratet for naturforvaltning støtter forøvrig fylkesmannens tilråkning*».

Dagens situasjon er at vegareal og veggrunn ligger innenfor naturreservatets grenser. I verneforskriften er det ikke gjort unntak for tiltakene det er søkt om, og søknaden må derfor behandles etter § 48 i naturmangfoldloven.

Kunnskapsgrunnlaget og føre-var-prinsippet – naturmangfoldloven § 8 og § 9

I Nordkjosbotn naturreservat er verneformålet først og fremst knyttet til strandengkomplekset, men også dets tilhørende fugleliv. I formålet vises det dessuten til at dette er et område ved munningen av ei god lakseelv. Verneverdier som kan bli påvirket av tiltaket er først og fremst vegetasjon og fugleliv.

Naturtyper i naturreservatet ble kartlagt i 2019 etter NiN (Natur i Norge) systemet. Nord for tiltaksområdet er arealet kartlagt som strandeng i den østre delen, og som semi-naturlig eng i den vestre delen. Søker opplyser at en smal stripe av arealet som ble kartlagt som strandeng går lengst i øst inn på veggrunnseiendommen og tiltaksområdet, på det meste 1,5 meter. Et areal på ca. 90m² ligger innenfor veggrunn og tiltaksområde. Søker opplyser at vegetasjonen her er påvirket av ferskvann, men at sjøen går opp til vegskråningen ved storflo. Arealet innenfor veggrunnseiendom vurderer de i liten grad å ha artssammensetning som tilstøtende strandeng, og at arealet nærmest

vei har trivielle arter. I vestre del av tiltaksområdet blir kantsone med skog mellom vei og strandeng noe berørt. Tiltaksområdet er sideterreng til E6 og består ellers av tilførte masser med typisk vegetasjon for en vegkant. Det foretas kantslått innenfor det meste av berørt areal.

Ifølge Artsdatabanken er det ikke registrert rødlista arter eller fremmedarter i tiltaksområdet. Søker har heller ikke registrert fremmedarter innenfor tiltaksområdet på kartlegging i 2022 og befaring i perioden 2020-2023.

Fra Artsdatabanken framkommer heller ikke at det er registrert fugl eller annet dyreliv i eller nært tiltaksområdet.

Det kommer to bekker gjennom stikkrenne/kuvert på tiltaksstrekningen, den østligste av dem er Halvorelva. Ifølge databasen Vann-nett tilhører bekkene Nordkjosbotn bekkefelt 198-87-R. Økologisk tilstand er klassifisert som god, kjemisk tilstand er ikke klassifisert.

Statsforvalteren mener det foreligger god kunnskap om hvordan tiltaket kan påvirke verneverdiene, og det er ikke aktuelt å legge vekt på føre-varprinsippet i nml. §9.

Økosystemtilnærming og samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder – naturmangfoldloven § 10 og § 12

Virkningen av alle tiltak og all aktivitet skal vurderes samlet, både summen av tidligere, nåværende og framtidig påvirkning av naturmangfoldet. Hensikten er å hindre gradvis reduksjon av verneverdiene.

Graving planlegges i sideterrenget til veien, og skal utføres med en mindre maskin som belter i vegskråningen. Masser skal legges til side for grøft, og legges tilbake når rør er lagt ned. Søker påpeker at det ikke skal graves i strandenga. Graving i kanten av strandenga, også den som er innenfor veggrunn, kan påvirke vannhusholdning og vegetasjon på nærliggende strandengarealer. Strandeng er en rødlista naturtype (VU-sårbar), og en må unngå å påvirke den negativt. Vi setter derfor et vilkår om at det ikke skal graves i strandenga. Motorisert ferdsel for å gjennomføre arbeidet vurderer vil ikke vil ha negativ påvirkning av strandenga såfremt motorferdselen skjer i vegskråningen, og ikke på strandenga.

Semi-naturlig eng er også en rødlista naturtype (VU-sårbar), men enga vest i tiltaksområdet er i sein gjenvekst-suksjonsfase, og vi vurderer at den her har størst betydning som kantsone mellom veien og strandenga. Skog i kantsonen fungerer som en buffer mot strandenga, og en skjerm mot forstyrrelse for fugleliv knytta til strandenga. Skog og kratt fra fyllingsfoten og utover bør derfor stå. Søker opplyser at de må rydde noe skog i skåningen, men at det ikke skal tas ut gjennomgående til flata nedenfor. Areal i vegskråning blir for øvrig kantslått. Vi vurderer at vegetasjon kan fjernes i veiskråningen.

Nye plantearter må ikke innføres i verneområdet. Når grøfta er lagt igjen og arbeidet avsluttes, må det derfor i vegskråningen ikke plantes eller sås arter som kan spre seg innover i reservatet.

Fuglelivet tilknyttet strandengkomplekset er en del av verneformålet. Vi vurderer at arbeid i vegskråningen ikke får negative konsekvenser for fugl tilknyttet strandenga, men det kan være andre arter som hekker i eller nært kantsonen til tiltaksområdet. Sannsynligheten for at det hekker i fugl i vegskråningen er liten, men vi setter likevel et vilkår om at strekningen skal sjekkes for hekkende fugl før anleggsarbeidet starter. Dersom det hekker fugl der, må arbeidet utsettes til etter hekketid.

Arbeidet skal foregå i vegskråningen langs E6 på en veistrekning med mye trafikk. Vi vurderer at aktiviteten ikke fører til forstyrrelser som gir mer belastning for fuglelivet enn det som allerede er der.

Tiltaket medfører kryssing av Halvorelva og av bekk. Det skal ikke graves i vassdrag som en del av prosjektet, kun i området over stikkrenner og kulvert. Masser skal håndteres og mellomlagres slik at det ikke medfører fare for avrenning til vann før massene legges tilbake. Samlet belastning på vann og anadrom fisk vurderer vi derfor som liten.

Tiltaket skal gjennomføres på veggrunn, og tiltaksområdet er skråningen fra vegkant og ned til eiendomsgrense. Tiltaksområdet er allerede sterkt berørt av asfaltert bilveg, fylling og flere tekniske installasjoner knyttet til veien. Vi vurderer at så lenge tiltaket blir gjennomført med de vilkår som er satt til denne dispensasjonen, vil ikke det øke den samlede belastningen på verneverdiene.

Å legge tiltakene i veifyllingen er en miljøforsvarlig metode for å unngå inngrep i strandenga og areal i reservatet utenfor fyllingsfoten. Vi ser fordelen med at det blir lagt trekkerør og trekkerørskummer for å unngå framtidig graving.

Konklusjon

Vi vurderer at rydding av vegetasjon i vegskråningen, graving av grøft, fjerning av skilt og motorisert ferdsel i den forbindelse med de vilkår som følger dispensasjonen, ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot formålet for vernet for verneområdet. Statsforvalteren har ut fra dette gitt dispensasjon fra verneforskriften. I vår vurdering har vi lagt vekt på at tiltaket planlegges i vegskråningen som allerede er et inngrep, og ved vei der det allerede er mye forstyrrelser. Vi forstår behovet for oppgradering av de tekniske installasjonene knyttet til kontrollstasjonen. Vi ser også at dagens avgrensning ikke er hensiktsmessig i forhold til veggrunnen.

Klagerett

Dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen med begrunnelse sendes til Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Med hilsen

Heidi-Marie Gabler
seksjonsleder
Naturvern

Ann-Heidi Johansen
seniorrådgiver miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til: BALSFJORD KOMMUNE

Rådhusgata 11

9050

STORSTEINNES